

Äntligen kom vi till Stora Karlsö!

Jan-Bertil Sölvén

Efter 14 sommarbesök på Gotland kom jag och min livskamrat Gunilla då äntligen till Stora Karlsö.

Från Klintehamn tog överfarten 45 minuter och vi var c:a 100 personer ombord. På babords sida passerade vi Lilla Karlsö, vilken också är en fågelkoloni, dock inte lika välbesökt. Framme i Norderhamn förstod vi vilken mäktig och brant ö Stora Karlsö är. Tre guider tog emot oss och efter att vi beställt lunch gick vi vidare till en utställningslokal med uppstoppade fåglar och andra djur som lever på öarna. Guiderna berättade att ön är nationalpark och att inga blommor eller stenar får plockas.

Vi startade en relativt jobbig rundvandring där vi först gick på vassa stenar, sedan tog hedar över högst uppe på plattan. En sötsur stank slog emot oss. Det visade sig vara träck från 20.000 sillgrisslor och tobisgrisslor. De häckar på de lodräta bergväggarna och föder en unge per år och par. De vuxna fåglarna dyker efter sill som de delar med sig av till sin unge. På fåglars sätt kräker de upp födan så att ungen lättare kan tillgodogöra sig den. När ungen anses flygfärdig lägger sig pappan nedanför i havet och ropar (grisslar) på ungen. Trots allt oljud hittar de varandra. Det är inte utan dödsförakt ungar-

na kastar sig utför stupet, därför att de har så korta vingar, men de landar ändå mjukt p.g.a. att de är runda om magen och saknar hårt skelett. Pappan simmar sedan med ungen till södra Östersjön och mamman flyger till dem efter en månad.

Nu till vårt egentliga mål - FYREN. Den ligger högst upp på en platå med branta stup nedanför. Fyren invigdes 1877 och man kan förstå vilket slit det var att transportera upp allt byggmaterial och alla förnödenheter. Där uppe tjänstgjorde en fyrmästare, fyrvaktare och fyrbiträden och man hade sina familjer med. De fiskade, hade en ko, får och odlade grönsaker och rotfrukter. Tvätta kunde de endast göra i en liten damm under den varma årstiden.

Fyren är nu vandrarhem och viss konferensverksamhet förekommer. Mat, dryck och bagage transporteras upp med fyrhjuling. Tyvärr kommer fyren att släckas ned i år och ersättas med en lampa i en radarmast. Detta vansinne måste stoppas!

Via branta trappor kom vi ner till restaurangen där vi åt en lunchbuffet. Efter 5 timmar på Stora Karlsö blev det så återfärd till Klintehamn. Vi kan verkligen rekommendera en resa till Stora Karlsö. I och med turen dit så har vi besökt Gotlands samtliga fyrar.

